20019/6

20079

Kalandos szekrény

NAGY LAJOS

PEPITA REGÉNYEK

NAGY LAJOS

Kalandos szekrény

FABULA KÖNYVKIADÓ, BUDAPEST.
V., Mérleg utca 9.

R
1965
20.019/6
ORSZ. SZÉCHENYI-KÖNYVTÁR
Névedéknapló
1943. év 15350 sz.
R
2

Felelős kiadó: Dr. Kolczonay Ervin

9431.43. Hungária Nyomda Rt Budapest
Felelős: vitéz Bánó Lehel igazgató

Mártonné magányos özveggyé lett. Az ura meghalt, a fia vidékre került hivatalba, a lánya férjhezment.

Ötszobás lakásban laktak, a Vérmező környékén. Ez a nagy lakás fölöslegessé vált, de meg nem is tudta volna az özvegy tovább fizetni a bérét. Kivett tehát egy jóval kisebb, kétszobás lakást, nem messzire a régitől, ugyancsak a Vérmező tájékán, a Virág-utcában.

Az öt szobát megtöltő sok bútor persze nem fért bele az új lakásba. Mártonné megpróbálkozott vele, hogy a fölösleges bútorait kiárusítsa. Cédulát szögezett ki a kapura, szólt ismerőseinek, hirdetést is tett közzé az ujságba.

Jött is egy-két vevő, de nem volt bennük köszönet. Keveset ígértek. Azzal érveltek, hogy nincs ára a bútornak (Öt évvel ezelőtt ez csakugyan igaz volt.) Annyi eladó bútor lesz ne-

sokára — magyarázták, nem egészen helyesen, — hogy a sok lomot a Dunába hajigálják. Az egyik ilyen vevő például egy összetett, három részből álló és háromajtós, tükrös, nagy és szép diófaszekrényért tíz pengőt kínált. Hát ez már valóságos szemtelenség volt.

— Miért nem kívánja mindjárt azt, hogy én fizessek magának, ha szíves lesz elvinni ezt a szekrényt? — méltatlankodott Mártonné. — És erélyesen közölte a vevővel, hogy: — Végeztünk!

Azután elhatározta, hogy nem tárgyal többé a bútorairól senkivel. Nem kínálja, nem mutogatja azokat, nem enged be neveletlen embereket a lakásába. Viszi magával az új lakásba, amit lehet, aminek pedig nem jut hely, azt leviteti a pincébe, fölhordatja a padlásra, vagy elajándékozza. Igen, inkább elajándékozza, minthogy potom pénzért elvesztegesse.

A diófaszekrény túlságosan nagy volt, az új lakásban nem fért volna el, padlásra, pincébe vitetni még kevésbé lehetett volna, hát azt is odaadja valakinek, mégpedig hamarosan.

De vajjon kinek? Hol talál hamarjában olyan ismerőst, aki a szekrényt elfogadja, de meg is érdemli? Mert rossz embereknek semmit sem

ajándékoz, inkább égjen el az a szekrény. Ámbár könnyű azt mondani, hogy: égjen el! Csakhogy ekkora nagy szekrénynek még az elégetése is szép pénzbe kerülne. Mert előbb ki kellene a szobából szállíttatni, fölfürészeltetni és fölvágatni. Ennyi nehézséget okoz egy használhatatlanná vált, otromba szekrény. Az tehát a helyzet, hogy: rendes ember kerestetik egy otromba, akarom mondani szép, nagy diófaszekrényhez.

*

Mártonné egy este társaságba ment, kicsit römizni. Állandó römipártija volt, hetenként kétszer ültek össze.

Mielőtt megkezdték volna a játékot, Mártonné elmondta, milyen bajban van a bútoraival. Különösen a diófaszekrénnyel.

— Nem tudnátok valakit, kedveseim? Akinek odaajándékozhatnám ezt a szép diófaszekrényt? Már persze olyant, aki elfogadja és meg is érdemli. Szívesen tenném. Az ember örül a mai világban, ha valakinek jót tehet.

— Én tudok valakit — jelentkezett a társaság egyik kisegítő tagja, egy Kálmán nevű fiatalem-

ber. — Tudok valakit, illetve valakiket, mert házaspárról van szó.

— Tiszteséges emberek?

— Feltétlenül.

— Jó emberek?

— Olyan puha a szivük, mint a vaj.

— És kik azok? Ismerem őket?

— Személyesen nem. De már többször beszéltünk róluk. Nekem jó barátaim. Nedeczkyék.

— Ó, Nedeczkyék!

— Igen, Nedeczky, a festő és felesége. Megfelelnek?

— Nagyszerű! Látja, milyen okos maga.

— Köszönöm.

— Azoknak igazán szivesen adom a szekrényt. Nagyon szivesen, örömmel. Nedeczkyék. De vajjon elfogadják-e?

— Bizonyos, hogy elfogadják.

— Mert hogy nem ismerjük egymást.

— Nem baj. Elfogadják. Járok hozzájuk és tudom, hogy nem valami pazar a berendezésük. Éppen elkel náluk egy szekrény.

— Bár úgy lenne.

— Persze előbb majd megkérdezem őket.

A társaság tagjai nevettek. Egy asszony megjegyezte:

— Hogy kegyesek lesznek-e elfogadni, mi?

Mártonné nem zavartatta magát:

— Csak kérdezze meg előbb, kedves Kálmán. Minél előbb, nekem is szivességet tesz vele. Én örülök, ha odaajándékozhatom a szekrényt, ők örömmel fogadják, mert szükségük van rá, kéz kezet mos, ugyebár. Az új lakásomba már nem tudok betömni semmit. A szekrény ott áll a lépcsőházban, fenn a harmadik emeleten. A házmester meg már zaklat, hogy mi lesz azzal a szekrénnyel.

— Ilyenek a házmesterek.

— Ót meg a háziúr üzi. Már adtam neki két pengőt, hogy ne legyen olyan türelmetlen.

— Szóval a szekrény ügye sürgős.

— Nagyon.

— Reggel beszélek Nedeczkyékkel és még holnap megadom a választ.

— Úgy, úgy. Még jobb lesz, ha maga Nedeczkyné telefonál nekem. Ugyis szeretnék már vele megismerkedni, hisz maga oly sok szépet mondott róla. Kedves nő lehet.

— Valóban kedves.

— Semmel fűszerest hívja fel a házban, majd felüzennek értem. Lehetőleg még holnap.

Hogyne kellett volna a szekrény Nedeczkyéknek. Már mint az asszonynak. Mert a férfi, legalább szekrényügyekben, nem számít náluk.

— Jaj, nagyon okosan tette, hogy ránk gondolt — hálálkodott Nedeczkyné Kálmánnak.

— Még ma telefonálok annak az aranyos Mártonnénak. Tehát Semmel füszerest kell felhívnom, ugye?

A telefonálás csakhamar megkezdődött. És egyhamar nem ért véget. Nedeczkyné felhívta Semmel füszerest. Hogy ha szíves volna, Mártonné őnagyságát a telefonhoz hívatni.

— Rögtön felüzenek érte. Tessék türelemmel várni, mert a harmadik emeleten . . .

— Jó, jó, tudom. Várok.

Mártonné éppen öltözött, amikor csöngettek az ajtón. Nehezen nyitott ajtót. Jaj, éppen most, amikor öltözöm! No, nem baj, megyek. Mondja neki, fiam, hogy várjon.

A fiam, már mint az inas, szaladt le, vissza a boltba.

— Rögtön itt lesz, tessék várni — kiáltotta a telefonba a boltos.

Nedeczkyné várt. Sokáig várt, néha elismételte gépiesen:

— Halló! Halló!

És csakugyan kikapcsolták a telefont, mielőtt Mártonné leérkezett.

Nedeczkyné szídta a telefont. Oda állt aztán a másik végéhez, a Semmel boltban Mártonné Ő is szídta a telefont, azt is, aki ezt a hülyeséget kitalálta. Mennyivel jobb volt régen, amikor még nem volt telefon, mégis megéltek az emberek.

Végre egymásra talált a két asszony. Hamarosan tisztázták a tényállást és eljutottak a lényegtelen dolgokhoz:

— Ó, köszönöm, nagyon köszönöm, igazán örülök, hogy lesz végre egy jó szekrényem, az ember már nem tudja a gönceit hová tenni és egy szép új szekrény legalább kétszáz pengőbe kerül — így csevegett Nedeczkyné.

— No, ne tréfáljon, kedves, örülök, hogy végre valaki megszabadít attól az átkozott szekrénytől, amellyel nem tudok mit csinálni. Higyje el, maga tesz nekem szivességet. És annak még jobban örülök, hogy legalább a hangját hallhatom már, remélem, nemsokára láthatom is.

— Hogyne, hogyne, minél előbb.

— Kálmán azt állítja, hogy maga Budapest legkedvesebb asszonya.

— Ó, ezt az a Kálmán csak azért mondhatta, hogy annál kellemetlenebb legyen majd a kegyed

kiábrándulása. De miért is magázzuk mi egymást?

— Éppen ezt akartam kérdezni.

— Szóval: a te kiábrándulásod. Bár igyekezni fogok tőlem telhetőleg kedvesnek lenni. Különben alig várom a személyes találkozásunkat, egy hét multva telefonálok és megbeszéljük, hogy, hol . . . illetve a legjobb lesz, ha eljössz hozzánk.

Mártonnéé volt a zárószó:

— De a szekrény elszállítása nagyon sürgős!

*

— Nedeczkyék Pesten laktak, az Almássy-téren. Nedeczkyné a telefonálás után azonnal szétnézett a téren, hogy fuvarost keressen.

Emlékezett rá, hogy az egyik sarkon fuvarosok állomásoznak, egylovas kiskocsikkal, lesve a kereseti alkalmakat.

Amint megállt a fuvarosok közelében és rájuk nézett, rögtön ugrottak és egymást taszigálva versengtek az üzletért.

Nedeczkyné mindjárt tárgyalásba kezdett a legfürgébbel, szóval a legtolakodóbbal. Zömök, kancsalszemű emberke volt ez, nem tetszett Ne-

deczkynének, de mivel szerette a kockázatokat, ösztönösen rá esett a választása.

— Ráér? — tette fel a kérdést Nedeczkyné.

— Attól függ — felelte a fuvaros.

Nedeczkyné oldalt pislantott, kíváncsian, hogy mire bámul olyan mereven a fuvaros, aki pedig az ő szemébe nézett.

— Egy szállításról lenne szó.

— Attól függ, mit. Honnan és hová.

Nehézkesen indultak, de hamar megegyeztek. A fuvaros máris induljon, kocsival, egy segítő emberrel, csak ide Budára, a Virág-utcába.

— Csak ide Budára! — morogta a fuvaros.

— Ott a tízes számú házban Mártonné őnagyságától átvesz egy szekrényt, azt elhozza ide az Almássy-tér háromba, Nedeczkyékhez.

Rendben van, a fuvaros tudja, hol a Virág-utca, máris indul és egy óra múlva otthon lesz a szekrény. A fuvar ára hat pengő.

— Hat pengő? Nem lesz az egy kicsit sok?

— Nem sok az, kérem.

— Elég lesz öt ötven is.

— Mi az ma hat pengő? Drága a zab.

— A maga lova zabot eszik?

— Azt már nem. De azért a zab mégis drága.

A Virág-utca meg messze van. A segítőembernek is jár valami. Meg az a szekrény nehéz is lehet. Megegyeztek.

A fuvaros kapott három pengő előleget. Persze, kérte. Még pedig azért, hogy kisebb legyen a „rizikója". Mert hátha hiába kell megtennie az utat, mivelhogy az a nagysága esetleg nem adja majd ki a szekrényt.

— Telefonon már megbeszéltem vele — igyekezett csökkenteni Nedeczkyné a fuvaros aggályait.

— Akkor jó. Kérek három pengőt.

Nedeczkyné könnyű szívvel adta a pénzt, mert a szekrény ingyen van, s azt a hatot, illetve egyelőre hármat, amibe került, igazán megéri.

Megérkezett a szekrény. Nem ugyan egy, hanem három óra mulva. De hát a Virág-utca csakugyan messze esik az Almássy-tértől. Meg azután, miként hosszú útra az autó benzint, úgy a fuvaros szeszt vesz fel, s ez időbe kerül. Ez, mármint a szesz felvétele, érthető, legföljebb az a különös, hogy a szesz nem a lóba jut, aki a terhet húzza, hanem a fuvarosba, aki a kocsin ül.

A szekrény tetszett Nedeczkynének. Nagyon örült neki. Örült annak is, hogy egyáltalában megérkezett, hogy a fuvarosok nem ejtették le az emeletről, nem törték össze, nem mentek neki

vele a villamosnak, vagy az autóbusznak, nem fordították a Dunába.

Derék fuvarosok, illetve fuvaros és segéderő! Még a szekrény középső ajtajának tükörüvegével sem történt semmi baj, ami nagy szó. Nem történt semmi baj, Nedeczkyné hosszan és megelégedetten nézte tehát — önmagát a szekrény tükrében. Persze már akkor, amikor a lakásában volt a szekrény.

Nehéz volt, azt meg kellett adni a szekrénynek, vagyis a fuvarosoknak. Három részre kellett szétszedni, az egyes részeket külön-külön juttatni be a lakásba. Fuvaros és segédereje erőlködtek, civakodtak, összevesztek, majd hogy egymásnak nem mentek.

Nedeczkyné, ennyi munka és búzgalom láttára, szívesen fizette ki a hátralékos három pengőt, sőt megtoldotta a fuvardíjat két pengő borravalóval.

A fuvaros kancsalul nézte a pénzt a tenyerén, mintha keveselné és nem minden célzás nélkül emlegette, hogy a szekrényt igen nehéz volt Budán lehozni a *hatodik* emeletről, azon a keskeny lépcsőn.

Két nappal ezután a klubban találkozott Kálmán Nedeczkyvel.

— Nagyon szép a szekrény — közölte elismeréssel Nedeczky.

— Szóval megkaptátok. Különben már tudom Mártonnétól.

— Igazi diófa.

— Az. Mondtam. Ismerem jól a szekrényt. Ha nem lenne szép, nem ajánlottalak volna neki éppen titeket.

— Nagyon köszönöm.

— Nincs mit.

— Bár kissé zavarban vagyok. Mert egyelőre nem tudom semmivel sem viszonozni.

— Nem is kell. Hogy' képzeled?

— Arra gondoltam, hogy ha majd lesz egy lógós festményem . . .

— Szó sem lehet viszonzásról. Nem azért adta Mártonné.

— Mégis . . .

— Semmi mégis. Örülj, hogy van egy szép szekrényetek. Mártonné is örül, hogy nektek adhatta. Csupán egy kis zavar történt a dolog körül . . .

— Zavar?

— Igen, egy kis félreértés nyilván.

— Micsoda?

— Nem akarta a szólni, de most már elmondom.

Nedeczky szorongó kíváncsisággal nézett Kálmánra: Az beszélt tovább:

— Az történt, hogy Mártonnénak kellett a fuvarost kifizetnie.

— Hogy-hogy? Ezt nem értem. Hisz' a feleségem azt mondta, ő fizetett a fuvarosnak nyolc pengőt.

— Akkor én sem értem. Szó, ami szó, a fuvaros beállított Mártonnéhoz, jelentette, hogy eljött a szekrényért, megnézte, azután kijelentette, hogy hajlandó elvinni, de a szállításért öt pengőt kér.

— Megdöbbentő!

— Mártonné is meglepődött ezen. De végre is, így mondja, abban a hitben, hogy a pesti oldalon talán az a szokás, hogy aki ajándékoz valamit, az köteles azt haza is szállítani, kifizette a fuvarosnak az öt pengőt.

— Hallatlan!

— No, nem baj. Mártonné nem haragszik, inkább jót mulatott az eseten. Nem történt tehát semmi.

Ez a beszélgetés este, vacsora utáni időben folyt le a klubban. Nedeczky tíz órakor szépen hazament, kicsit csevegett még a feleségével erről-arról, azután lefeküdtek. A fuvaros ármányságáról nem szólt Nedeczky, nehogy az asszony éjszakáját elrontsa. Mert amilyen ingerlékeny, ilyesmi hallatára órák hosszat nem tudna elaludni. Csak a maga fél éjszakáját rontotta el Nedeczky, mert a hallgatás roppant erőfeszítésébe került.

Szüntelenül a szekrény kóválygott az eszében. És a fuvaros. És Mártonné. Kis szekrény, nagy szekrény, egyajtós, kétajtós, tízajtós. A fuvaros hátára emelte a szekrényt, jaj ellopja, fogják meg! A felesége szaladt Mártonné után. A két asszony összeveszett, egymás hajába kaptak, a fuvaros eldobta a szekrényt és elmenekült. Majd megint megjelent és a két nőtől százezer pengőt követelt. A két nő most a fuvarosnak esett. A fuvaros kést rántott elő, jaj!... Nedeczky már majdnem elaludt, de most felriadt. Szeretett volna felkelni, felkelteni a feleségét, hogy elmondja neki az esetet.

Másnap reggel azután első dolga volt, hogy elmondja, amit Kálmántól hallott a klubban.

— Hallatlan szemtelenség! Micsoda csaló az a kancsalszemű! — Nedeczkyné remegett a dühtől.

— Bánom már, hogy szóltam — dohogott Nedeczky.

— Bánod? Talán el akartad hallgatni?

— Jobb lett volna.

— No, csak azt próbáltad volna megtenni. De én tudtam előre, hogy valami gazságot követ majd el az a csirkefogó. Mert a szeméből sem nézett ki jó.

— Akkor miért éppen vele állapodtál meg?

— Jó kérdés. Rád vall. Gyerünk le azonnal a térre.

— Jó, jó, előbb öltözz fel.

— Mindjárt készen vagyok. Előkerítjük azt a gazfickót, ha ott van egyáltalában. És azonnal átadom a legközelebbi rendőrnek. Vigye be és zárják be.

Nedeczky csillapítani akarta a nejét:

— Nono! Az nem olyan egyszerű.

— Mi nem olyan egyszerű?

— Hát az, hogy a rendőr nem visz be valakit csak úgy egy szóra.

— Ne-em? Ez a legújabb. Ha én szólok a rendőrnek, az neked csak egy szó? Te még pártját fogod annak a csalónak?

— Én nem fogom pártját, csak figyelmeztetlek rá, hogy nem lehet egy ilyen ügyet csak oly egyszerűen elintézni, mint ahogy te képzeled.

— Majd te intézed el, pupák, mi?

— Én nem intézem el. Engem nem izgat olyan nagyon.

— Majd én elintézem.

— Csak intézd.

— Intézem is.

— A rendőrnek hiába szólsz. Nem fogja a te kedvedért rögtön letartóztatni azt a fuvarost.

— Hanem mit csinál? Elküld a sóhivatalba?

— Nem. Hanem annak az a módja, hogy előbb föliratod a fuvaros nevét és lakását. Azután szabályszerűen feljelented.

— Hogy-hogy? Szerinted, ha én szólok a rendőrnek, az nem tartóztatja le azonnal?

— Nem.

— Szép kis jogrend. Amely egy csaló fuvarost véd. Velem szemben. Tiszta képtelenség. Őserdő.

— Nem fogják rögtön felakasztani, mert neked úgy tetszene.

— De zárják be legalább két esztendőre. Számítsák súlyosbító körülménynek, hogy kanesal.

— Tudod mit? Veled szemben nem is követett el csalást a fuvaros!

— Hogy te miket tudsz össze-vissza beszélni, az bámulatos.

Az eszmecserének az lett a végső következménye: hogy a tűz égette volna el azt a nyavalyás szekrényt, ott, ahol volt!

Mire ennyire jutottak, az asszony kész volt az öltözködéssel, elindultak felkeresni a fuvarost.

A fuvaros ott állt a téren.

Kis kocsija ott lapult, lovacskája leeresztette mélyen a fejét, mintha legelészett volna az utca kövén. Más fuvarosok a szemétláda tetején kártyáztak.

— Hallja! — szólította meg Nedeczkyné a fuvarost.

A fuvaros már tudta, miről van szó. Úgy tett, mintha nem hallana.

Nedeczkyné megfogta a ruháját és megrázta. A fuvaros most szembefordult Nedeczkynével, de oly ártatlannak tetette magát, mintha akkor született bárány lett volna. Csak bámult azzal a kancsal szemével és nem értette a nagyságos asszony felháborodását.

Mindenekelőtt Nedeczkyné adta elő neki a tényállást, úgy, ahogy ő tudta.

A fuvaros hátrafelé nézett, kártyázó társaira, mintha segítséget várt volna. De azután ő maga is megtalálta a védekezés módját:

— Az nem úgy volt, kezit csókolom.

— Hát hogy volt! — ríkoltott egyet Nedeczkyné.

— Másképpen.

— De hogyan? Kapott maga öt pengőt Mártonné nagyságos asszonytól, vagy nem?

— Nem kaptam, azaz, hogy kaptam, de nem a fuvarért.

— Hanem?

— Azért én megdolgoztam.

— Ne hazudjon!

— Miért ne hazudjak? Hol lennék én hazugság nélkül. A nagysága talán sohasem hazudik?

Nedeczkyné kétségbeesve nézett az urára, hogy mikor üti már le a fuvarost. Nedeczky kínjában zsebredugta a kezét és a bajuszát rágta.

— Ne szemtelenkedjen! — szólt rá Nedeczkyné a fuvarosra.

— Ne hazudjak, ne szemtelenkedjek, mit csináljak hát? Ki se nyissam a számat?

— Csak nyissa ki és feleljen, miért kért még öt pengőt?

— Mert az a nagysága néhány butort szállítta-

tott velem egy másik címre. Azért járt nekem öt pengő. Ehhez a nagyságos asszonynak semmi köze. Nem igaz?

Nedeczkyné meglepetten, tehetetlenül nézett a fuvarosra. A fuvaros megállapította, hogy részéről az ügy lényegileg be van fejezve, még csak a végső megerősítés következik:

— Itt folvjon ki a szemem, ha nem igaz.

És két fokkal kancsalabbul nézett Nedeczkynére, de úgy, hogy csaknem a füléig ért a szeme.

Nedeczkyné le volt szerelve:

— Gyerünk! — vezényelte az urának.

Egy ideig szótlanul siettek, majd az asszony rákezdte:

— Mit mondott neked tulajdonképpen Kálmán? Mit fecseg az össze-vissza? És mit okoskodik az az asszony, az a Mártonné?

— Én nem foglalkozom tovább ezzel az ügygyel. Én megyek, szervusz.

— Te nem, de én majd telefonálok Mártonnénak.

És Nedeczkyné felsietett a lakásba, átment a szomszédba, ahol a telefonálásait szokta lebonyolítani. Felhívta Mártonnét:

— Jaj, igazán úgy szégyenlem az esetet. Hallom, hogy az a gaz fuvaros...

— Ő, nem tesz semmit, drágám. Nem érdemes emiatt bosszankodnod. Én semmi rosszra nem gondoltam, mindjárt azt hittem, hogy szórakozott voltál. De amint hallottam Kálmántól, éppen most volt itt, hogy te is kifizeted a fuvarost.

— Persze, hogy kifizettem. Hogyne fizettem volna ki. Na, hallod?

— Rendben van, nem történt semmi, a fuvaros engem becsapott. Csak ennél nagyobb baj ne érjen soha.

— Ez is baj. Mert úgy tűnt fel, mintha én, tudja Isten, milyen... nem is tudom magamat kifejezni...

— De hát az egész eset szóra sem érdemes. Inkább azt beszéljük meg, hogy mikor találkozhatnánk már.

*

Szombat estére volt hivatalos Mártonné Nedeczkyékhez vacsorára.

Kálmán ment érte, ő volt a kisérő.

Útközben, míg a Virág-utcából Pestre, az Almássy-térre értek, természetesen a szekrényről volt szó. A szekrényről, Nedeczkyékről, a fuvarosról. Elég enyhén. A szekrény szép és jó szek-

rény, megér legalább háromszáz pengőt, Nedeczkyék rendes emberek, különösen Nedeczky, de az asszony is, csak egy kicsit ideges, de hisz az nem csoda a mai világban. A fuvaros pedig, hát Istenem, a fuvaros olyan, mint a legtöbb fuvaros. Az egész esetre kár szót veszteget ni.

Nedeczkyék, mindaddig, míg Mártonné és Kálmán megérkeztek, a szekrényről beszéltek, illetve a szekrényről és Mártonnéről, no meg a fuvarosról. Szép szekrény, jó szekrény, bár egy kicsit nagy, csaknem otromba, jó a fája, de nem bizonyos, hogy diófa, jobb lett volna egy kisebb modern szekrény, sokkal inkább illett volna a szobába és a többi bútor közé, az a Mártonné jószívű asszony, de túlságosan sokat foglalkozik a volt szekrényével. A fuvaros pedig, nó, hát az egy igazi csaló, mi is lehetne más egy alkoholista és egy kancsal ember.

Nagyon, de nagyon megörült egymásnak a két nő, Mártonné és Nedeczkyné. Egymás nyakába borultak, megcsókolták egymást, jaj, hogy milyen régen szerettek volna már egymással megismerkedni, no végre!

Rögtön rátértek a tárgyra és nagy kacagások közt újra meg újra megbeszélték az esetet a szekrénnyel, illetve a fuvarossal. Dehogy adott ő,

Mártonné külön munkát. Úgy hazudik az a fuvaros, mintha könyvből olvasná. Jött, felpakolta a szekrényt, aztán vitte. Azaz, mindenekelőtt kérte és megkapta az öt pengőt. Hahaha! De hát szemesnek áll a világ, állapították meg, borítsunk fátyolt a történtekre.

— Persze, persze — kacagott Nedeczkyné boldogan —, hisz az egész dolog olyan végtelenül egyszerű, megadom neked az öt pengőt.

— Jaj, dehogy fogadom el — védekezett riadtan Mártonné —, hogy képzeled? Arra, hogy én ostoba voltam és meghagytam magam csalni, arra te nem fizetsz rá, drágám! Isten mentsl Ne is kisérletezz vele.

Következett a vacsora.

Jó vacsora volt, Nedeczkyné kitett magáért. Úgy gondolta, hogy néhány ilyen vacsora és viszonozta a szekrényt, magyarán mondva, megfizette.

Az már nem zavarta a tervét, hogy Mártonné kisétkű volt, nagyon keveset evett, inkább csak belekóstolt az ételekbe.

Vacsora után következett a feketekávé, cigarettázás, csevegés, erről, arról, politikáról, társadalmi eseményekről, színházról, könyvekről, kártyás nőkről.

— Nem mondom egy kis römi néhanapján megjárja — magyarázta Mártonné —, de vannak asszonyok, akik egész éjszakákon át a kávéházban kártyáznak és füstölnek, ez már nagyon csúnya dolog.

Ezzel megint elérkeztek a szekrényhez. Nagyon egyszerűen, mert Nedeczkyné így folytatta, amit Mártonné megkezdett:

— Nem tudnék kávéházban, vagy klubban kártyázni a világért sem, csak itthon, barátságos körben. Általában én az otthonülők csoportjához tartozom. Nem kívánkozom én sehova, csak még egy kicsit jobban berendezzem ezt a lakást... éppen ezért olyan jól jött ez a szekrény is, hogy ki sem mondhatom.

Szóval a szekrényre tértek újra. Mártonné már fel is vette a fonalat:

— Mennyi mindent el kellett herdálnom. Amit a pincébe tettem le, meg a padlásra hordattam, az tönkremegy. Hát így szétszórtam a holmim nagy részét. Eladni nem lehetett semmit, mert alig kínáltak valami kis árat. Ezért a szekrényért nem is merem megmondani, mennyit igértek. Pedig pompás szekrény, megér ez négyszáz pengőt is.

És Mártonné ránézett a volt szekrényére.

Nedeczkyné úgy vélte, hogy a tekintete fájdalmas. Mintha Mártonné szemében könny is csillant volna meg. Ezért tehát újra felajánlotta azt a bizonyos öt pengőt.

— Igen, hogy el ne felejtsem. Az öt pengőt muszáj megadnom. Így kívánja az igazság.

És a retiküljében kezdett kotorászni öt pengő után. Mégis inkább Nedeczkytől kérte a pénzt:

— Fiacskám, adj csak ide öt pengőt.

Már meg is kapta és erőszakkal a vonakodó Mártonné kezébe akarta nyomni.

Mártonné tiltakozott, nem, nem, a világért sem és olyan hévvel lökte el Nedeczkyné kezét, hogy az már dühnek is beillett.

Nedeczkyné meglepődött és nyelt egyet.

Amikor a társaság azután éjfél tájban feloszlott és Mártonné Kálmán kíséretében kilépett a kapun, nyomban így szólt a fiatalemberhez:

— Mégis csak különös nő ez a Nedeczkyné.

— Miért? — kérdezte udvariasan Kálmán.

— No hallja! Nem látta, hogy erőltette azt a nyavalyás öt pengőt? Majdnem a fejemhez vágta.

— Meg akarta adni. Azt hiszi, hogy illik megadni.

— Meg akarta, meg akarta! De ne így adja meg nekem! Nyilt színen, hogy mindenki lássa. Természetes, hogy így nem fogadhatom el. Végre is engem egy kidobott öt pengős nem tesz tönkre, hál' Istennek.

Nedeczkyné is, ahogy kettesben maradt az urával, rákezdte:

— Hogy' adja a bankot! Először kapálózik kézzel-lábbal, hogy neki nem kell az öt pengő. Azután mégis visszatér rá, mert sajnálja, hogy nem tudta eladni a holmijait. És most már négyszáz pengőt is megér ez a hülye szekrény. Ki nem állhatom a nemőszinte embereket. Meg is adom neki azt az öt pengőt.

— Most már hagyd — csitította Nedeczky a feleségét. — Nem lehet valamit ennyire erőltetni.

— Dehogy nem lehet. Holnap feladod neki postára.

— Én nem adom. Az már illetlenség lenne. És sértő. Nem szolgáltatott rá okot.

— Ne-em? Neked nem. Mert te olyan mulya vagy, hogy semmit sem veszel észre. És mindent zsebre vágsz. Ha te nem akarod feladni, majd feladom én.

— Ne csinálj ilyent! Várjál még. Majd elintézödik a dolog békésen.

— Tudod mit? A szekrényt is visszaküldöm neki.

— Csinálj, amit akarsz. Veled nem lehet okosan beszélni.

— Igenis visszaküldöm. Engem ne tegyen boldoggá senki, egy uraságoktól levetett kasznival.

Másnap Nedeczkyné első dolga volt, hogy elszaladt a postára és özvegy Márton Lajosné címére feladott öt pengőt. Természetesen a férje nála maradt öt pengőjét.

Az irásbeli közlemények rovatába nem irt semmit.

Azután sietett a tér sarkára, hogy fuvarost fogadjon fel és visszaküldje vele a szekrényt. Már ha talál ott egy — tisztességes fuvarost.

Igen ám, de egy kocsi állt ott, a kancsalé. Mellette lógott a kancsal és a segéderő. A lovacska eddig felütve fejét előre bámult, már amennyire lószemétől lehetett, de mihelyt meglátta Nedeczkynét, rögtön leeresztette a fejét és ismét lege-

Kezni kezdett a kövezeten, mintha elszégyelte volna magát a gazdája helyett.

— Szégyelheti magát! — támadt rá a kancsalra Nedeczkyné.

— Attól függ — mondta el szokásos mondókáját a kancsal.

— Micsoda komédiát csinált maga a szélhámosságával!

— Ha tudtam volna, hogy olyan nehéz az a szekrény, nem vállaltam volna el hat pengőért.

— Nyolcat kapott! Meg ötöt, az tizenhárom.

— Az is pénz?

— Ne feleseljen. Most viheti vissza a szekrényt.

— Az attól függ.

— Semmitől sem függ. Kap öt pengőt a fuvarért.

— Kevés.

— Egy fillérrel sem kap többet. Ha nem viszi el maga, majd elviszi más.

— Más nem viszi. De majd elviszem én hét pengőért.

— Hétért?

— Igen. Drágább lett a zab.

— Ördög vigye el magát a zabbal együtt. Ne okoskodjon, vigye vissza a szekrényt, kap hat pengőt.

— Tetszett már telefonálni?

— Kinek, hová?

— Annak a nagyságának. Hátha nem fogadja vissza a szekrényt?

— Ahhoz magának semmi köze. Különben is én annak a nagyságának nem telefonálok, mert azzal az életben én szóba nem állok.

— Hát . . . az attól függ.

— Viszi, vagy nem viszi?

— Elvihetem — szólt a kancsal fuvaros.

*

Három nap mulva tiszta véletlenül haladt el Nedeczkyné a térnek azon a részén, ahol a fuvarosok állomásozni szoktak. Meglátta a kancsalt, odament hozzá:

— Átadta a szekrényt?

— Át. A nagyságos asszony nem akarta visszafogadni.

— No és?

— Az attól függ.

— Beszéljen értelmesen, mit csinált a szekrénnyel?

— Semmit.

— Hát akkor hol van? Hogyan adta át?

— Azt mondtam: itt a szekrény és ott hagytam a lépcsőházban.

Nedeczkyné egy kicsit habozott, azután rávágta:

— Rendben van.

És már indult is, de a fuvaros még mondott valamit.

— Már bánom, hogy átvittem.

— Csak maga ne bánja, mit tartozik az magára?

— Mert a nagyságos asszony ugyis haragjában küldte vissza, amiatt az öt pengő miatt.

Nedeczkyné nevetett:

— Az lehet.

— Nekem is járna még két pengő.

— Miért járna?

— Nem éppen járna. Csak megérdemelném. Tessék elhinni, hogy az a szekrény . . .

— Igen nehéz volt. Jó. Itt van még egy pengő.

— Kezit csókolom.

Nedeczkyné elsietett.

Engedély száma:
40.041/1943.

M. E. III

A szekrényügy ezzel befejeződött.

Mártonné máig sem tudta meg, hogy Nedeczkyné visszaküldte neki a szekrényt.

Viszont Nedeczkyné nem tudja, hogy a szekrényt a fuvaros eladta. Ötven pengőt kapott érte.

— VÉGE —

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

32

JÖN! JÖN!

A MAGYAR FILMGYÁRTÁS REMEKE

SZERELMI LÁZ

FOSZEREPLŐK:

DAYKA MARGIT
CSORTOS GYULA
TIMÁR JÓZSEF
ROMVÁRY GERTRUD
MAKLÁRY ZOLTÁN

RENDEZTE:
IFJ. LÁZÁR ISTVÁN

ZENE:
BUDAY DÉNES

KORZÓ

RÁDIUS

DR. KOLCZONAY-FILM

Lennert János

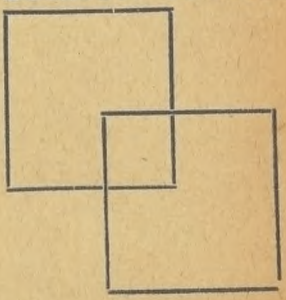
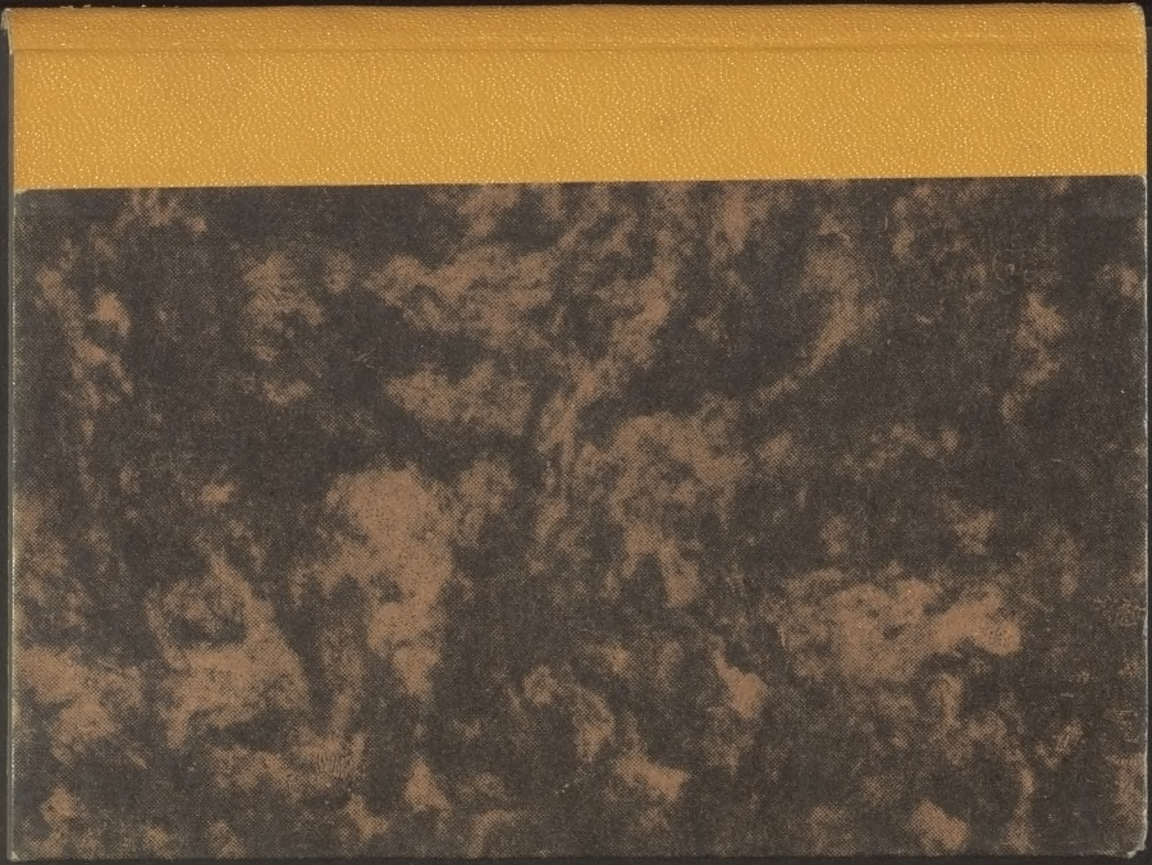
1972 I ŁB 9